



Povabljeni
ste na kavo

Bojan Pollak

Alpinist, gorski reševalec, častni član PZS

Planinec s sedemnajstimi življenji

Starosta slovenskega alpinizma je prejel najvišja priznanja Planinske zveze Slovenije

Katja Petrovec

V zadnjih mesecih je Kamničan Bojan Pollak, ki mu lahko rečemo kar starosta slovenskega alpinizma, saj je eden najvidnejših in najplivnejših članov planinske skupnosti, prejel kar dve življenjski priznanji. Planinska zveza Slovenije mu je podelila priznanje za življenjsko delo v alpinizmu, pred tem je postal še njen častni član, kar je najvišje priznanje, ki ga je mogoče dobiti za življenjsko delo v tej organizaciji. Bojan Pollak namreč svojega življenja ni zapisal le goram kot alpinist, ki ima za sabo več kot 2500 alpinističnih vzponov in je bil udeleženec treh himalajskih odprav, na Kangbačen, Makalu in Everest, temveč je vseskozi aktivno deloval kot gorski reševalec in mentor mlajšim generacijam. Je vodnik PZS in gorski vodnik z mednarodno licenco, pisec planinskih in alpinističnih učbenikov, v planinski organizaciji je opravljal organizacijske naloge v komisijah, odborih in odsekih, se ukvarjal z vprašanji vodništva v Sloveniji ter bil nepogrešljiv del slovenske šole za gorske vodnike v Manangu v Nepal.

Toda to je le kosček njegove velike zapuščine tej široki planinski skupnosti. Prepričan je, da pomagati, dajati in prejemati, z enim samim poudarkom, naj bo prostovoljno, ohranja kolektivnost, družbo in človečnost. Zdi se, da je to njegov najvišji imperativ. Za njegovo prostovoljno delo so se mu v preteklosti zahvalile že številne organizacije, v katerih je deloval in deluje, in tudi nekdanji predsednik države Borut Pahor, ki ga je v času svojega predsednikovanja odlikoval z medaljo za zaslug. Toda 82-letni gospod, ki se sam gotovo ne bi strinjal s to oznako, odločno poudarja: »Človek ni otok v oceanu, ampak je del celine. Brez tistih, s katerimi sem sodeloval in so mi pomagali, ne bi mogli doseči, kar smo skupaj dosegli. Gotovo je eden potreben, da potegne stvari naprej, a če ni maš podpore, ne moreš dobro delati.«

Kamnik in Kamniško sedlo

Kamnik, kjer se je rodil in kjer živi, kamniško planinsko društvo in alpinistični odsek, kamniški gorski reše-



Bojan Pollak - Bojč, prejemnik priznanja PZS za življenjsko delo v alpinizmu 2026: »Človek je izpolnjen oziroma zadovoljen, ko vidi, da nekaj dobrega dela.« / Foto: Bojan Velikonja

valci, okoliške znamenitosti in Kamniško sedlo, vsem tem nameni Bojan Pollak le najlepše besede. Lokalpatriot je, ki vrača okolju in ljudem, ker je nekoč prejel tudi sam.

Na Kamniškem sedlu je bil verjetno nešteto krat, saj je med domačini to zelo priljubljen cilj - je blizu mesta, pa še širen razgled je z vrha. »Veste, da je bilo nekoč Kamniško sedlo last mesta Kamnik? Ves del od Velike planine do vrha Skute.« Pred leti je Bojan Pollak napisal tudi knjigo Naravne znamenitosti Kamniško-Savinjskih Alp na kamniškem območju, ni se torej podpisal le pod strokovno planinsko in alpinistično literaturo, zato brž doda, da bi z Malaga ali pa Starega gradu dobili najljepši pregled nad kamniško okolico. Na Kamniškem sedlu je bil prvič, ko še ni dopolnil niti štiri leta. S starši, ki so bili navdušeni hribovci, so se s kolesi zapeljali v Kamniško Bistrico, od tam pa peš na vrh. Mama je bila takrat v sedmem mesecu nosečnosti, pove. »Vseskozi sem sam hodil, šele na zadnji strmini za Pastirici sem rekel očetu, naj me nese, pa je ta odvrnil: 'Poglej gor Babe (skalni stolpčič na Kamniškem sedlu), veš, kako se ti bodo smejale, če te bom nesel.' In sem šel. Ves dan smo hodili. Zdaj potrebujem dva dni za vzpon, en dan za gor in drugi za dol, toda na Kamniškem sedlu nisem bil že kakšne dve leti. Največkrat grem na Veliko planino, ker se lahko visoko pripeljem. Saj bi šel tudi

drugam, a je mašina že znucana,« smeje odvrne.

Bojan Pollak še vedno predava na kamniškem alpinističnem odseku in tudi drugod v okviru alpinistične šole. Tema: nevarnosti v gorah. »Če si nekaj prejel zastoni, potem moraš zastoni predajati naprej. Ta miselnost je v kamniškem odseku še vedno trdna, in to mi je zelo všeč, ker je dolgoročno perspektivno. Vem, da je skregano z današnjo logiko, toda ta logika ni dolgoročno vzdržna. Nenehna rast je skregana z dejstvi. To so piramidalni sistemi, kjer so tisti prvi blazno bogati, ostali pa propadejo,« je prepričan.

Lev ali zajec?

Ime Bojan Pollak pa nekaj velja tudi med mladimi. »Mladi mi izkazujejo spoštovanje, to je res, toda mi se v kamniškem društvu še vedno vsi tikamo. Moje stališče je, da hribovci ne vpraša, ali si moški, ženska, alpinist, pripravnik. Tam je za vse enako in vsi moramo enako nastopati. To nam v Kamniku dobro uspeva,« ponosno reče.

Kot človek, ki je pomembno prispeval k razvoju alpinizma pri nas, ima gotovo tudi kakšno zlato vodilo za mlade, ki začenjajo nabirati izkušnje v alpinizmu. »Rečem jim, naj se na srečo ne zanašajo. Hrib bo počakal, kajti ko enkrat umreš, te ni več. Nekateri imajo filozofijo bolje biti en dan lev kot vse življenje zajec. Ampak ko enkrat umreš, se te morda še nekaj časa spomnijo ali pa tudi ne, če pa si

vse življenje 'zajec', potem lahko veliko narediš v življenju. Ko so Stane Belak - Štrauf, Emil Tratnik in Cene Berčič plezali južno steno Daulagirija, so dvesto metrov pred vrhom obrnili. S tem ko so se odpovedali vrhu, so preživeli. Če bi šli naprej, vprašanje, ali bi ostali živi. So pa po tistem še marsikaj naredili v življenju.«

Zase pravi, da živi 17. življenje. Tolkokrat bi se lahko v hribih zanj končalo tudi tragično, prizna, vse od padcev do plazov je doživel. In imel srečo, pribije. Ogromno sreče, ko se oziroma nazaj. O tem, ali je šlo za usodo ali naključje, pa se noče spraševati. »Nima smisla,« je realist, »ko se začneš spraševati take stvari, postaneš fatalist ali defetist. Tako pa sprejmeš dejstvo in greš naprej. Na stvari posku-

»Nekateri imajo filozofijo bolje biti en dan lev kot vse življenje zajec. Ampak ko enkrat umreš, se te morda še nekaj časa spomnijo ali pa tudi ne, če pa si vse življenje 'zajec', lahko veliko narediš v življenju.«

šam gledati čim bolj realno. Imel sem srečo, preživel sem.«

Kolektivnost in prostovoljstvo

Bojan Pollak je bil rojen in je deloval v sistemu, kjer je bil poudarek na kolektivnosti in prostovoljstvu, kjer se je gledalo na človeka in njegovo korist za družbo širše, reče. Izobrazil se je za ladjedelca in delal v ladjedelništvu na Hrvaškem skoraj tri leta, v Zagrebu pa se je začel ukvarjati tudi z alpinizmom. Tam je obiskoval alpinistično šolo in tudi svoj prvi alpinistični vzpon je opravil na Hrvaškem, na Kleku, smer HPD. »Dobro šolo so imeli, sistematično,« doda. Potem se je vrnil v Kamnik in zaposlil v Titanu, podjetju, ki je imelo posluh za človeka, reče. »Z Marjanom Kregarjem sva razvila cepin in potem smo jih v Titanu naredili več kot tisoč, z njim so plezali naši najboljši alpinisti, Franček Knez, Tomaž Humar ... Še vedno imam cepin s Humarjevim podpisom. Ves material, ki je bil slovenski, je kupilo podjetje, izdelovali smo jih po službi, brezplačno in ne kot nadure. Podjetje je pač imelo razumevanje, da smo lahko uporabljali njihove stroje. To so bili res kvalitetni cepini, kar nekaj let smo jih izdelovali in dolgo uporabljali, danes pa je Titanov cepin na ogled v Messnerjevem muzeju v Bolzanu,« razlaga Pollak. Zanj alpinizem ne pomeni le plezanja, temveč tudi doživljanje narave, duhovnost in pomoč drugim. Bil je na treh himalajskih odpravah, v času, ko so vsi delali za enega in eden za vse. Čeprav ni stal na nobenem od vrhov, tega ne šteje kot poraz. »Za nas je bil uspeh že to, če samo eden pride na vrh. Kolektivno smo delali in razmišljali. Ko je prišel Nejc Zaplotnik na vrh Everesta, se mi je zdelo, kot bi prišel jaz. Zame to ni bil poraz, ker smo skupaj delali in vsi nekaj vložili v uspeh.« S Himalajo pa ni povezan le športno, temveč tudi prek šole za gorske vodnike v Manangu. Tam je bil prisoten osemkrat, sedemkrat kot vodja tečaja, enkrat kot inštruktor, od leta 1995 je bil tudi vodja šole, skrbel za organizacijo, dopisovanja, izdelovanje priročnikov in programsko usmeritev. Vse do leta 2013, ko so vodenje tečajev prevzeli nepalski inštruktorji.

»Ideja Aleša Kunaverja o ustanovitvi šole za gorske vodnike je bila briljantna, nekateri še danes ne dojemajo tega, se pa zato radi hvaležni naokoli s to šolo. Če torej želiš, da bodo ljudje nekaj znali in to uporabljali, jih je treba tega naučiti. To je bila ena plat Aleševih idej, druga pa, da ljudem preprosto pomagajo, da bodo bolje živeli, ker je tako edino prav. Mislim, da je pri tej šoli prevladalo drugo, to je pomoč ljudem na tistem območju, da bi imeli boljše življenje,« je povedal Bojan Pollak, ki mu je pomoč drugim vselej nekaj samoumevnega. ☘